

Poziv ameriškemu predsedniku naj preneha podpirati Dienov režim

Med napadom na pagode v Hue je bilo ubitih veliko število budistov - V Sajgonu se bojijo vojaškega udara - Lodge še vedno čaka na sprejem pri Diemu

SAJGON, 23. — Po poročilih, ki so danes prispela v Sajgon, je med vdorom policije v pagode v mestu Hue bilo ubitih okoli 30 ljudi. Zatrjuje se, da so ti podatki začasni in da bi ugotovljeno število mrtvih znašalo okoli 100.

Danes je v Sajgonu začelo 300 študentov stavkati. Posedli so se na ulico pred univerzo. Tako jih je obkolila vojska.

Zvedelo se je, da so več sto mrtvih in nuni, ki jih bili aretirani v Sajgonu, v noči od torika na sredo, odpeljali v razna taborišča okoli prestolnice. Danes so potrdili, da je zunanji minister Mau odstopil iz protesta proti vladni politiki. Sajgonski radio nadaljuje odlašati komentarje o položaju in pravi, da predvaja deseta ur najtežavnejši razdobji, toda vsajeka bo od sodelovanja ljudstva prenehal vsa težava, ki jih je ustvarjala skupina političnih spekulativov, ki so pod krinko veselejših povzročila nered in preprečili normalno delovanje demokratičnega režima. Vlada je začela akcijo, da bi v volilne organe budističnih organizacij postavila elemente, ki bi podpirali njeno politiko.

V Hue so bile aretirane 17 od 47 docentov na tamkajšnji univerzi, ki so bili spopadli svojo ostavko in protesta proti vladni politiki. Med njimi so baje tudi nekateri ravnatelji posameznih fakultet. Včeraj so vojski v nekaterih glavnih pagodah v Hue razbili kipe Bude ter so izropali dragocene predmete v templjih.

V Phom Penku je kambaška vladila njeno politiko.

Da objavila izjavo, v kateri pravi, da je vzgrajen sprejela nove novice o divjem preganjanju krvočelnih sajgonске vlade proti budističnim menihom in vernikom. Izjavo poudarja, da si je samo štiričrtni režim v sodobni zgodovini upal storiti take zločine, ter poziva vse vlade in mednarodne organizacije, naj se zavedajo, da obodo molk ali platični protesti povzročijo samo nezadovoljstvo pri vseh narodih, ki verujejo v pravičnost in svobodo. Kambaška vlada upa, da bodo katoliške visoke oblasti uporabile svojo oblast, da prisilijo Južni Vietnam, da bo spoštoval plemenita načela krščanstva.

Ameriški poslanec v Sajgonu Cabot Lodge, ki je prispel včeraj v Sajgon, je poslal danes v Washington prva poročila, ki jih Kennedy sedaj preučuje. Lodge še vedno čaka, da bo lahko izročil poročila, ki so mu jih izročili poveljniki v Sajgonu, da bi na letališču čakal noben predstavnik južnovietnamske vlade.

V Parizu je okoli 15 južnovietnamskih budistov, ki živijo v francoski prestolnici, izročilo ameriški poslanstvu resolucijo, s katero pozivajo Kennedyja, naj v celoti in javno prekliče svojo solidarnost z južnovietnamsko vlado, tako da se ameriško orožje ne bo moglo uporabljati za ubijanje bencev, žen in otrok brez obrambe. Resolucija poziva ameriško vlado, naj ne pošilja darilcev v Sajgon, ki so izdajali svojega naroda.

«Samo teoretična obsodba, dodaja resolucija, ne bo po našem mnenju omogočila predsedniku Kennedyju, da bi si umil roke kakor Poncij Pilat.»

Šveica bo podpisala moskovsko pogodbo

MOSKVA, 23. — Agencija «Tass» je javila, da so Cejlon, Kostarika, Indonezija, Mali, Peru in Salvador podpisali danes v Moskvi jedrsko pogodbo.

V Washingtonu je pogodbo podpisal predstavnik Formoze. Do sedaj je v Washingtonu podpisalo pogodbo 74 držav.

V Bernu so danes javili, da je švicarska vlada sklenila podpisati moskovsko pogodbo. Dokončno odločitev pa morata sprejeti obe zbornici konfederacije. V posebni izjavi prav švicarska vlada, da je mnenja, da mora prevladati psihološka in človečanska plast švicarske prireditve. To je za zvezi svet odločno spričo dejstva, da ni zaradi švicarske nevtiralnosti nobene ovire za podpis sporazuma. Vendar pa si švicarska vlada pridržuje pravico odločiti o svoji jedrski oborožitvi. Samo nadaljnji razvoj položaja bo vplival na njene odločitve.

Ameriška komisija za atomsko energijo je javila, da so danes v New Yorku napovedali podzemeljski jedrski poskus.

Kubanske obožbe proti ZDA

NEW YORK, 23. — Kubanska vlada je poslala tajništvo OZN no. 10, v kateri poudarja da so ZDA neposredno odgovorne za napad, ki je bil izvršen 18. avgusta na industrijske naprave v pokrajini Pinar del Rio, kjer so bila oskodbena skladišča bencina in žveplene kisline. Nota ugotavlja, da je šlo za tretji piratski napad proti Kubi v treh dneh, kar dokazuje, da se je začel napadalen načrt, ki so ga izvedli napovedalci časopisov, ter funkcionarji in člani ameriškega parlamenta, se izvajati. Nota opozarja na nevarnost take politike za mir, ki ni potoke niti eno leto od oktobrske krize.

Novi potresi v Skopju

Živahna dejavnost za čimprejšnjo pozitivitev celotne dejavnosti - Potres je popolnoma uničil ali močno poškodoval vse kulturne spomenike skopskega okraja

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 23. — V Skopju so od 7. ure včeraj do 7. ure danes zjutraj zabeležili dva nova potresa. Tretji s sunka jakosti 2, v 3. stopnji, je bil zabeležen v 11.30. Drugi od 4.30. Od 28. julija do danes so skupno zabeležili 335 potresnih sunkov.

V Valandovo v vzhodni Makedoniji je bil davi od 2. uri šibak potres. To je prvi po katastrofalnem potresu v Skopju, da so tu v drugih krajih republike čutili potres.

Izvršni svet Makedonije je sprejel danes več odlokov. Med drugim je določil, da bodo vse univerzitetne ustanove začele delovati najpozneje konec januarja. Uredila je predlagala, naj se zgradijo barake za 3.000 študentov in montažne hiše za profesorje in ostalo osebje. Potres je popolnoma uničil in poškodoval vse kulturne spomenike na področju skopskega okraja. Prizadejal je ogromno škodo tudi zdravstveni službi. Svet je predlagal, naj se čimprej usposobijo skopska klinična bolnišnica in druge zdravstvene ustanove in naj se zgradijo montažni bolnišniški objekti. Ugotovljeno je bilo namreč, da je potres uničil, oziroma močno poškodoval celotni prodajni in skladiščni prostor in druge prostore trgovskih organizacij. Izvršni svet je priporočil republikim, naj čimprej zagotovijo prodajne prostore in v njihove naselbine organizirajo gostinsko mrežo. Potres je hudo prizadel tudi pošto, telefonsko in telegrafsko službo ter železniški promet; toda te gospodarske panoge so se premagale prve težave in so začele z najprijemnim delom. Prav tako so utrpela veliko škodo industrijska podjetja. Toda z velikimi napori delovnih kolektivov je naj večji del industrijskih podjetij že obnovil proizvodnjo.

Pričakuje se, da bodo prve dni septembra usposobljene za stanovanje nekatere manj poškodovane stavbe, poleg tega je komisija strokovnjakov dala dovoljenje za popravilo večjih stavb, za katere so prej mislili, da jih bodo morali porušiti. Glavni problem je trenutno pomanjkanje zidarjev in drugih gradbenih delavcev. Danes so v Skopju začeli obsežnejša dela pri odstranjevanju ruševin, pri pravičanju ulic in vzpostavljanju avtobusnih zvez Skopja z ostalimi predhodnimi s Cetinjo so izročili grom razna darila, med njimi tudi fotokopije Njegoševske «Gorske venca» in njegove «Moskvi» iz leta 1847 in v enogorske narodne noše. Popolnoma uničena je bila v Skopju stavba, ki jo je imela v svoji nameni v kralju v Kotoru na «Galeb» in odpotovala proti Dubrovniku oziroma pristavila Gruž, kamor sta prispela ob 18. uri. Tu je visoke goste pozdravil tajnik CK KP Hrvatske Vladimir Bakarić s soprogom in z drugimi funkcionarji republike in lokalnimi oblastmi ter skupini sovjetskih državnih in partijskih funkcionarjev, ki so na poletnih v Dubrovniku. Po slovesnem sprejemu je predsednik Tito s soprogom odpotoval na Brione, kjer se bo ponovno sestal s Hruščovom.

Po odhodu predsednika Tita je Hruščov s svojim spremstvom in

Konferenca o turizmu

RIM, 23. — Delo svetovne konference o turizmu se je danes nadaljevalo v obeh komisijah, toda brez udeležbe predstavnikov afriških držav, ki so se sestali ločeno in razpravljali o svoji zahtevi, naj se Portugalska in Južna Afrika izključita iz konference. Ponej se položijo v predsedstvu resolucijo, ki pravi, da je navzočnost delegacij Portugalske in Južne Afrike neumestna in nezaželena ter ju je treba izključiti.

Delegati afriških in arabskih držav so se danes trikrat sestali in razpravljali o tej zadevi. Po zadnji seji so sporočili, da bo očitih skupine afriških delegatov Barharuf imel jutri ob 18. uri tiskovno konferenco, da obrazloži stališče teh držav.

Kmalu po končani seji afriških in azijskih delegatov se je zaključilo delo obeh komisij. Prva je nadaljevala razpravo o omilitvi carinskih predpisov za turiste, druga pa o sredstvih za turistični razvoj bodisi z gospodarskega kakor s socialnega in kulturnega vidika.

Predsedstvo konference, ki se je sestala v zvezi z zahtevo afriških držav, je nocoj javilo, da so sklicali za ponedeljek popoldne plenarno sejo. To pomeni, da je bila sprejeta zahteva, naj se na plenarni razpravi o izključitvi Portugalske in Južne Afrike.

Nocoj je italijansko zunanje ministrstvo priredilo sprejem v palači Madama za udeležence konference. Delo konference se bo nadaljevalo v ponedeljek.



Poveljnik vojaškega odreda, ki straži področje okoli neke pagode, poziva dva tuja časnika, ki sta se približala, naj takoj oddida

NA PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH PRIHODNJE LETO

Simbolična kandidatura črncev za predsednika in podpredsednika ZDA

Nova stranka, ki bo skušala doseči izvolitev nekaj črncev v kongres - Marlon Brando in nekateri drugi filmski igralci aktivno sodelujejo v protirasistični kampanji - Pohoda na Washington se bodo udeležili tudi nekateri škofje

WASHINGTON, 23. — Deset voditeljev pohoda na Washington, ki bo v sredo 28. t.m., se bo pred začetkom manifestacije sestalo z raznimi predstavniki senata in predstavnike zbornice.

Danes so javili tudi ustanovitve nove politične stranke z imenom «Freedom now» (Svoboda sedaj). Predsednik nove stranke, advokat Conrad Lynn je sporočil, da bo stranka verjetno predložila črnske kandidate za predsedstvo in podpredsedstvo ZDA leta 1964, čeprav bo šlo bolj za simbolično gesto. «Vendar pa, je dodal Lynn, računam stranka, da se bo konkretno borila, da si pribori nekatere sedeže v kongresu v južnih državah, kjer je velik odstotek črncev. Sedez nove stranke je Harlem, kjer živi večina črncev v New Yorku. Lynn je izjavil, da New York zmagala Kennedyja nad Nixonom leta 1960 po mnunju mnogih posledica dejstva, da so črnci glasovali za »čas svoje glasove, to je svojo veliko politično silo», je dodal Lynn. Sporočil je dalje, da se bo on z ostalimi voditelji nove stranke uradno udeležil pohoda na Washington in da bodo ob tej priložnosti govorili in »opagali vpis v novo stranko».

Kakor je javljeno, je organizacijski odbor objavil brošuro na 11 straneh, ki obrazlojuje program velike manifestacije, ki se je bo udeležilo nad 100.000 črncev. Med drugim je rekeno, da bo pohod »slovesno in dostojanstven pripadek spomnu Medkara Eversa (črnski sindikalist, ki so ga junija umorili rasisti) in tisočev drugih imenjskih junakov, ki so dali življenje v borbi za popolno enakopravnost».

Z dvema posebnima letalom bodo v Washington prišli nekateri filmski igralci, producenti, režiserji in scenografi iz New Yorka in Hollywooda. Z Broadwaya in iz gledališč v Greenwich Village pa bodo številni igralci in avtorji iz države in tujine prišli avtobusom v skupini iz Hollywooda bodo med drugim Harry Belafonte, Marlon Brando, Kirk Douglas, Judy Garland, James Garner, Rita Moreno in drugi. Iz Pariza bodo prišli Josephine Baker, Burt Lancaster in James Baldwin.

V mestu Gadsden v Alabami so filmski igralci Marlon Brando, Paul Newman, Anthony Franciosa in William Fyfe organizirali vrsto zborovanj v simbolni metodistični cerkvi, kjer se zbira na liševje črncev. Marlon Brando, ki je večkrat govoril, je obljubil, da bodo on in njegovi tovariši zastavili vse sile, da se navežejo boljši stiki med črnci in belci.

Organizatorji pohoda na Washington so nocoj javili, da bodo vzporedno z manifestacijo v prestolnici podobne manifestacije v preostalih posameznih držav, posebno na jugu.

V New Yorku je danes ponovno demonstriral večje število črncev in belecev pred obinsko palačo. Demonstracije so začeli z večerj. Demonstranti so vzklicali županu Wagnerju, naj se ne udeleži pohoda na Washington. Ta je namreč sporočil, da se bo tega pohoda udeležil. Črnci ga obtožujejo, da hoče zadržati trenutni vstopiti na vlako protirasistične kampanje, ter pravijo, da bi bilo bolje, da ostane v New Yorku in se bori za mestna vprašanja, ki jih je ustvarila diskriminacija.

Objavili so tudi pismo katoliških škofov ZDA vezavico, da bodo prebrali v nedeljo z vseh prižnic. Pismo pravi med drugim, da je potrebno nastopiti, da se odstranijo ovire, zato da bi naši črnci bratje uživali pravice in svoboda. Škofje pozivajo ameriške katoličane, naj delujejo v prid rase strpnosti, in poudarjajo, da je aktivna udeležba v državljskih odborih, ki vsebujejo elemente različnih plemen in ver, eden najboljših načinov, da se dosežejo plodni in trajni rezultati na področju plemenske pravičnosti.

Manifestacije 28. avgusta se bodo udeležili tudi nadškof iz Baltimora Lawrence Shehan, dva škofja iz Virginije, en škof iz Wilminga (Delaware) in washingtonski škof Philip Hannan. Nadškof O'Boyle je danes javil, da bodo pri katoliških univerzah v Washingtonu in v osmih cerkvah pripravili posebna ležišča in

centre za podporo udeležencem pohoda.

«Izvestija» obtožujejo Kitajce

MOSKVA, 23. — «Izvestija» objavlja nocoj nov oster napad na Kitajsko. Članek je napisal profesor za mednarodno pravo Kozlovnikov, ki primerja kitajske voditelje «divjim napadalcem vrste Džingis Kana. Na vpl. ocn. in Hitlerja, ter obtožuje Peking, da je prekršil najnovejša načela mednarodnega prava in suverenosti držav. Članek obtožuje Kitajce, da so razkrili vojaške tajnosti, ko so poročali o kitajsko-sovjetskem sporazumu iz leta 1957 o sovjetski podpori na atomskem sektorju.

V Moskvi so objavili nekatere Lenineve govore in dokumente, ki niso bili do sedaj še objavljeni in ki se nanašajo na razgobe levičarskega ekstremizma v delavskem gibanju. O tem poroča «Pravda» in dodaja, da gre za 41. zvezek Leninih del, ki vsebuje tudi Leninov govor iz leta 1921 na tretjem kongresu komunistične Internacionalne. Tedaj je Lenin izjavil, da ekstremizem ni več ostrostranska bolezen komunizma, temveč postaja glavna nevarnost.

«Pravda» poudarja, da so dokumenti objavljeni v tem zvezku velikega pomena in da bo njih skrbno preučevanje pomagalo pri borbi proti levičarskemu sektarizmu in dogmatizmu ter proti prevladujočemu revolucionarnemu duhu, ki so danes postali glavna nevarnost v sodobnem komunističnem gibanju.

Razprava proti karabinjerjem

TRENTO, 23. — Danes je bil četrti dan razprave proti karabinjerjem, ki so obtoženi trpljenja nekaterih aretiranih južno-italijskih atentatorjev. V zvezi s tem nas zanimajo dejstva, da je v četrti južnoitalijski Nemec Spiess, ki ni bil pozvan za pričo, pred sodiščem na vprašanje, ali govori Italijanci, odgovoril: «Da, govorim, toda govoriti hočem nemški in zahtevam tolmača».

Predsednik je njegovi zahtevi ugodil. To smo zabeležili spričo dejstva, da je tržaško sodišče odločilo odbiti vsakršne podobne zahteve slovenskega obtoženca, ki je hotel govoriti na sodišču po slovensko, ter se je skliceval na zadevne fašistične določbe v zakoniku in v nekem primeru tudi zavrnil zahtevo, naj se zahteva predloži ustavne sodišču, da ugotovi neustavnost teh določb.

O politiki plemenske in verske neoprosti se dalje prihajajo poročila iz ZDA in iz južnega Vietnama. V ZDA se temeljito pripravljajo na pohod na Washington, katerega se bo udeležilo nad 100.000 črncev. Pohoda se bodo udeležili tudi nekateri katoliški škofje, ki odločno podpirajo borbo črncev za enakopravnost in v posebnem pastirskem pismu pozivajo vernike: naj aktivno sodelujejo v tej borbi.

Kakor omenjeno, so Eggerja zasliševali s pomočjo tolmača. Že včeraj je predsednik sodišča vprašal pričo Spiess, ali govori Italijanci. Ta je odgovoril: «Da, res je, toda hočem govoriti nemško in hočem tolmača».

Predsednik je njegovi zahtevi ugodil brez ugovorov.

Krepov za varnost v rudnikih na

DANES

V Trentu je te dni kazenska razprava proti skupini karabinjerjev, v njih obtožuje, da so trpljenje nekaterih aretiranih južno-italijskih atentatorjev. V zvezi s tem nas zanimajo dejstva, da je v četrti južnoitalijski Nemec Spiess, ki ni bil pozvan za pričo, pred sodiščem na vprašanje, ali govori Italijanci, odgovoril: «Da, govorim, toda govoriti hočem nemški in zahtevam tolmača».

Predsednik je njegovi zahtevi ugodil. To smo zabeležili spričo dejstva, da je tržaško sodišče odločilo odbiti vsakršne podobne zahteve slovenskega obtoženca, ki je hotel govoriti na sodišču po slovensko, ter se je skliceval na zadevne fašistične določbe v zakoniku in v nekem primeru tudi zavrnil zahtevo, naj se zahteva predloži ustavne sodišču, da ugotovi neustavnost teh določb.

O politiki plemenske in verske neoprosti se dalje prihajajo poročila iz ZDA in iz južnega Vietnama. V ZDA se temeljito pripravljajo na pohod na Washington, katerega se bo udeležilo nad 100.000 črncev. Pohoda se bodo udeležili tudi nekateri katoliški škofje, ki odločno podpirajo borbo črncev za enakopravnost in v posebnem pastirskem pismu pozivajo vernike: naj aktivno sodelujejo v tej borbi.

Kakor omenjeno, so Eggerja zasliševali s pomočjo tolmača. Že včeraj je predsednik sodišča vprašal pričo Spiess, ali govori Italijanci. Ta je odgovoril: «Da, res je, toda hočem govoriti nemško in hočem tolmača».

Predsednik je njegovi zahtevi ugodil brez ugovorov.

Krepov za varnost v rudnikih na

U Tantov poziv Izraelu in Siriji

NEW YORK, 23. — Varnostni svet je razpravljal danes o izraelskem protestu proti Siriji in o siraskem protestu proti Izraelu v zvezi z nedavnimi incidenti na meji. Predstavnika obeh prizadejnih držav sta bila povabljena, da prisostvujeta seji.

Predstavnik Izraela je pozval Varnostni svet, naj odločno nastopi in obsodi Sirijo ter naj »prepreči njene stalne kršitve sporazuma o premirju in listine Organizacije združenih narodov».

Govoril je o «novi ofenzivi proti Izraelu» in je dodal, da se potrpežljivost Izraela, ne sme tolmčiti kot nesposobnost obrambe.

Sirski predstavnik je zanikal, da bi bili sirski vojsaki ubili dva Izraelca. Pomnilni je, da če so Izraelci ubili dva mladenčca, ne more zaradi tega biti obtožena Sirija.

Glavni tajnik OZN U Tant je pozval Sirijo in Izrael, naj sprejmeta vse potrebne ukrepe, da preprečita nove obsejne incidente. Na ta način bo Varnostni svet mogel razpravljati, ne da bi se sedanja napetost povečala.

Takoj zatem so sejo odložili na tork. Za ponedeljek pričakujejo poročila načelnika komisije za nadzorstvo nad premirjem v Palestini.

